Merknadsskjema – Begrenset høring

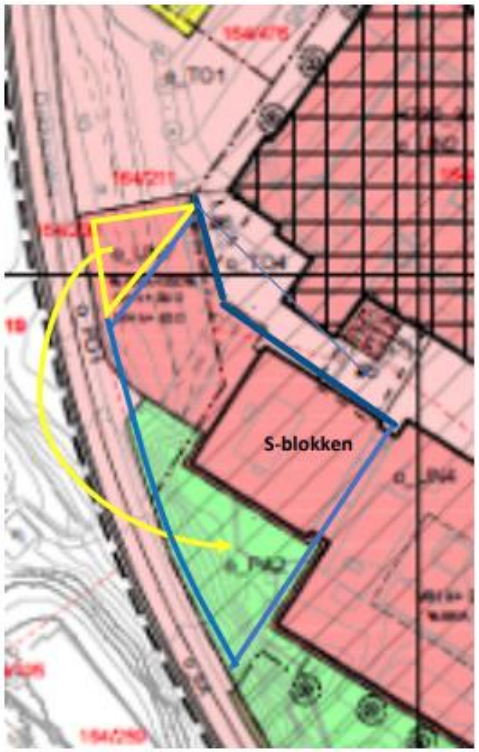
Plannavn	Bergenhus, gnr. 164 bnr. 211 mfl. HF-fakultetet
Arealplan-ID	4601_70100000
Saksnummer	2022/20612
Utarbeidet av	Vill Plan AS
Sist revidert	27.03.2026

Nr.	Avsender	Hovedpunkt i merknad/uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Endringer		
				Kart	Bestemmelser	Beskrivelse
1	Private merknader: Sverre Andreas Balchen Lønning Dokkeveien 13 164/213 08.12.2025 Dokument nr. 164	1. Jeg ber om at det i plankartet tilrettelegges for at den kjørbare adkomsten til Dokkeveien 11-21 på baksiden av husrekken (mellom husrekken og Dokkeveien 9) opprettholdes. Enten med avkjørselspil i plankartet eller ved at formålsgrensen mellom kjørevei og sykkelvei med fortau i Dokkeveien justeres ca. 5-10m lenger sør. Når sykkelveien bygges, vil det med all sannsynlighet settes opp pullert i overgangen mellom vei og sykkelvei for å hindre kjøring inn på sykkelveien, og da må planen sørge for at dette ikke er til hinder for at kjøretøy kommer til på baksiden av husrekken. Denne muligheten kan ikke bortfalle, da det i praksis vil hindre vedlikehold, tilgang med lift/stillas o.l. på denne siden.	1. Tas til følge. Sykkelveg med fortau justeres et stykke sørover for å sike muligheten for å kjør inn på baksiden av husrekken i Dokkeveien 11-21. Forslagsstiller vil for øvrig presisere at det ikke planlegges nye pullerter, dette måtte i så fall ha vært regulert i plankart/bestemmelser.	X(1.1.)		
2	Anette Hemsing Dokkeveien 6 164/208 11.12.2025 Dokument nr. 165	1. Ber om at kjørbar adkomst til Dokkeveien 4 og 6 opprettholdes. Dvs. kun etablering av gang- og sykkelvei i Dokkeveien sørover fra ny trappenedgang fra Vinjes gate til Dokkeveien.	1. Tas ikke til følge. Forslagsstiller har forståelse for naboenes merknader om begrensningene som planen gir for tilkomst med bil, men kommune bekrefter at tiltaket er i tråd med kommunens vedtatte Sykkelstrategien 2020-2030.			
3	Sameiet Vinjes gate 5 v/ Helene Lervik	Viser til tidligere innsendt merknader fra sameiet Vinjes gate 5 som må sees i				

	Vinjes gate 5 164/478 10.12.2025 Dokument nr. 167	sammenheng med disse anmerkningene. 1. Som nærmeste nabo til det foreslåtte nybygget er vi opptatt av at det ikke blir direkte innsyn inn til våre leiligheter. Dette ble hensyntatt ved det forrige planforslaget, da det ikke var tegnet inn noen vinduer på veggen som vender mot Vinjes gate. På de nye tegningene er det nå tegnet inn tre vinduer i 2. etg og tre vinduer/dører samt altan i 3. etg, og fem vinduer i øverste etasje. Her vil det være direkte innsyn inn til soverom og stuer i Vinjes gate. 2. Det er også påpekt at nybygget vil ta liten sikt og gi lite innsyn for beboere i Ivar Aasens gate. Det er påfallende at det ikke er kommentert noe om konsekvensene for Vinjes gate som er mye nærmere nybygget. 3. Ved at bygget har blitt en etasje høyere vil det også ta mer av utsikten, og bygget virker mer dominerende enn ved forrige tegning. 4. Vi er positive til planene om en nabolagspark, men på dagens illustrasjoner er det vanskelig å se for seg hvordan overgangen/grensesnittet mellom vår skrånende hage og det arealet som ligger utenfor kommer til å bli. 5. Viser for øvrig til felles innsendt merknader fra naboer som vi i Vinjes gate 5 også stiller oss bak.	1. Tas ikke til følge. Det vurderes at foreslått bygningsutforming og vindusplassering ikke medfører uakseptable innsynsforhold mot Vinjes gate 5. Avstanden mellom bygningene er mer enn 30 meter og fasadene står vinklet til hverandre. Eventuell innsynsulempe vurderes å ha et begrenset omfang. 2. Tas til følge. Planmaterialet vil bli oppdatert til å omtale virkningene for Vinjes gate. 3. Tas delvis til følge. Bevaring av S-blokken er et grunnleggende prinsipp i plangrepet, utarbeidet i samarbeid med kulturminnemyndigheter og plan- og bygningsetaten. I dette arbeidet er det lagt vekt på å nedskalere fasaden mot Vinjes gate gjennom tilbaketrekking, materialeskifte og høydereduksjon av taketasjen. Nybygget vil samlet sett medføre et mindre fotavtrykk, selv om byggehøyden øker sammenlignet med tidligere planforslag. 4. Tas til etterretning. Detaljering av overgangen mellom nabolagsparken og tilgrensende private utearealer er ikke fastlagt på dette plannivået. Dette vil bli nærmere avklart og bearbeidet i neste fase, i dialog med berørte naboer. 5. Tas til orientering.			X(3.2)

4	Jon Hauge med Pål Jørgensen, Ole Tverberg og Thor Ø. Jensen, samt totalt 54 naboer Ivar Åsens gate 6 164/485 11.12.2025 Dokument nr. 168	1. Det er ikke tatt tilstrekkelig hensyn til plasseringen av nybygget. Bygget tar stor plass og dekker fortsatt store deler av åpningen mot Vinjes gate. Det vil dekke omtrent to tredeler av åpningen og påvirker siktlinjene betydelig, særlig fra Ivar Aasens gate. Nybygget rager langt over takrennenivået på Sydneshaugen skole og fremstår som dominerende og uforholdsmessig stort i forhold til tomtens begrensede størrelse. 2. Det hevdes at byggegrensen er satt for å redusere innsyn og utsiktstap for beboere i Ivar Åsens gate, men vi mener dette ikke stemmer, da vinkelen på nybygget er den samme som i tidligere forslag. Området mister en åpen plass med lys og utsikt mot sjø og fjell, samtidig som den verneverdige skolen blir liggende inneklemt mellom nytt bygg, og skolens vestfasade forblir skjult for allmennheten. Utearealet i Vinjes gate er et viktig og potensielt familievennlig parkrom med gode sol- og utsiktsforhold. 3. Nybygget er prosjektert med fire etasjer og fremstår høyere enn tidligere forslag. Toppnivået ruver uansett langt over eksisterende skolebygg. Bygget vil bli et landemerke som sikkert vil stå der i over 100 år, og at det derfor er avgjørende at plassering og volum vurderes grundig. Slik vi vurderer det, fremstår den planlagte bygningen som både dominerende og uforholdsmessig stor i relasjon til tomtens begrensede størrelse.	1. Tas ikke til følge. Bevaring av S-blokken er et grunnleggende prinsipp i plangrepet, utarbeidet i samarbeid med kulturminnemyndigheter og plan- og bygningsetaten. Det reviderte plangrepet har et mindre fotavtrykk enn tidligere forslag, og nybygget strekker seg ikke lenger nord enn tidligere vist. Byggets utforming er tilpasset omkringliggende bebyggelse. Gesimshøyden for nybygget overskrider ikke gesimshøyden på Sydneshaugen skole, og bygget rager heller ikke over skolens takhøyde. For nærmere dokumentasjon vises det til snitt og fotomontasjer i planmaterialet. 2. Tas til orientering. Byggegrensen mot Vinjes gate er relativt uendret siden førstegangsbehandling. Den ble satt nettopp for å redusere innsyn og utsiktstap og sett i forhold til eiendomsgrensene og utbyggingspotensialet som strekker seg over hele dagens parkeringsanlegg. Vi er enige i at uterommet har potensiale og mener at planforslaget legger opp til å transformere en parkeringsplass til et uteareal med gode kvaliteter. Dette vil gi et bedre og mer familievennlig areal enn i dagens situasjon, også når deler av eksisterende parkeringsplass erstattes av et bygg. 3. Tas ikke til følge. Sett fra Vinjes gate har nybygget tre etasjer til gesims, med en inntrukken taketasje som i illustrasjonene. Se for øvrig svar over, på 1).			

		4. Tegning av nytt bygg viser fremdeles at en betydelig del av plassen i Vinjes gate blir bebygget av «utstikker» som tar et vesentlig areal av den, til nå, åpne plassen. Byggets plassering og vinkel blokkerer siktlinjer og svekker plassens preg av åpenhet. Selv om fasadeutformingen vurderes som noe bedre enn i tidligere forslag, anses den samlet sett som lite forenelig med målet om å bevare områdets åpenhet og visuelle sammenheng.	4. Tas ikke til følge. Hensynet til kulturmiljø og eksisterende verneverdige strukturer har vært et sentralt tema i planarbeidet. UiB har allerede redusert utbyggingsarealet betydelig sammenlignet med tidligere forslag, og ytterligere reduksjon vurderes ikke som forenelig med målsettingen om samlokalisering. Gjennom planprosessen er det vurdert flere alternative utbyggingsløsninger. Nybyggets plassering, omfang og høyde i det foreliggende planforslaget, er resultat av en helhetlig avveiing der både funksjonelle behov, landskapstilpasning og kulturminnehensyn er vurdert samlet. Selv om nybygget plasseres slik at fasaden blir synlig fra Vinjes Gate, sikrer byggegrensen mot plassen at det fortsatt vil være sikt og visuell sammenheng til Damsgård og løvstakken fra Vinjes gate og plassen.			
		5. Det finnes sannsynligvis flere måter å løse disse utfordringene på. I tidligere vedlegg har vi foreslått en alternativ plassering der byggets vinkel trekkes inn i linje med nordveggen på skolen og derved unngå en delvis og nesten lukking av Vinjes gate. Vi anser det som fullt gjennomførbart å tilpasse nybygget slik at byggets vinkel følger siktlinjen med skolen. Den aktuelle bygningsdelen som da fjernes foreslås flyttet til vestsiden av S-bygget (se figur under med gul trekant). En slik løsning vil åpne for et større grøntområde mot Vinjes gate, dempe byggets visuelle tyngde og bidra til økt trivsel for både studenter og nærområdets beboere. Vi ber innstendig om at denne løsning vurderes grundig og seriøst.	5. Tas ikke til følge. Avsenders forslag om å flytte deler av nybygget er vurdert, men vi ser at det vil kunne komme i konflikt med S-blokkens kulturhistoriske verdi, redusere grøntareal og uteoppholdsareal bak S-blokken samt blokkere tilkomst rundt HF-bygget, noe som anses som viktige kvaliteter i området. Av denne grunn er det ikke aktuelt å plassere bebyggelsen lenger vest. Det vises for øvrig til punk 4 over.			
		6. Vi har forstått at rivning av S-blokken har vært et vurdert alternativ tidligere. Likeledes har det vært vurdert å bygge på en etasje til, men dette er blitt ansett som komplisert, slik vi forstår det. Vårt forslag er å rive S-blokken og på den	6. Tas ikke til følge. S-blokken har stor kulturhistorisk verdi og etter merknader og innsigelse fra offentlige etater er det bestemt at S-blokken skal bevares. Dette vil ikke vurderes på ny.			

		måten frigjøre plass til en mer helhetlig bygning, da slipper man dette lappverket mellom gammel S-bygg og nybygg. Dette ligger tett opp mot alternativ B, men passasjen mellom byggene må opprettholdes. Areal som derved kan bebygges er markert med blått. 				
		7. Avslutningsvis vises det til byrådets oppstart av arbeidet med ny arkitekturveileder for Bergen. Vi mener det foreslåtte nybygget ikke svarer på føringene om stedstilpasset arkitektur og hensyn til eksisterende byrom og kulturhistoriske verdier. Vi er særlig bekymret for hvordan nybyggets plassering og volum påvirker den fredete Sydneshaugen skole, Vinjes	7. Tas delvis til følge. Bergen kommunes forslag til arkitekturveileder vil bli et godt verktøy når det tidlig i 2026 er avklart hvordan veilederen skal følges opp og brukes i praksis. Premissene for god arkitektur foreligger imidlertid allerede i KPA2018 §8 Arkitektur og byform samt arkitekturstrategi, Arkitektur+, som er vedtatt av Bystyret. Planforslaget er utarbeidet i tråd med disse; det er tatt hensyn til stedstilpasset arkitektur og til eksisterende byrom og kulturhistoriske verdier. Det vises til planbeskrivelsens kapittel 5.2.2. der			X(4.7)

		gate som byrom og nærliggende bygårder. Prosjektet vurderes å bryte med områdets skala og svekke lesbarheten og verdigheten til det historiske anlegget. Vi mener derfor at prosjektet bør revideres grundig med større vekt på kulturhistorisk sammenheng, byromskvalitet og arkitekturveilederens intensjoner.	temaet arkitektur, byform og estetikk beskrives utfyllende.			
5	Sydnes og Nøstet Velforening v/ Helen Koldal Ivar Åsens gate 1 164/481 12.12.2025 Dokument nr. 169	1. Plassering og volum Nybygget fremstår som dominerende og uforholdsmessig stort i forhold til tomtens begrensede størrelse. Det dekker store deler av Vinjes gate og rager langt over takrennenivået på Sydneshaugen skole. Dette bryter med områdets skala og karakter, og gir et visuelt inntrykk som ikke harmonerer med den historiske bebyggelsen. 2. Byrom og siktlinjer Den planlagte plasseringen blokkerer siktlinjer mot Løvstakken og lukker den åpne plassen i Vinjes gate, som i dag gir lys, utsikt og potensial for et familievennlig parkrom. Dette reduserer kvaliteten på byrommet og svekker områdets visuelle sammenheng. 3. Arkitekturveilederen for Bergen Ny arkitekturveileder skal sikre stedstilpasset arkitektur og bevare Bergens historiske særpreg. Det foreslåtte bygget bryter med disse føringene: Manglende hensyn til omgivelsene, svakt grep om stedets identitet, og arkitektonisk utforming som ikke tilfører bydelen kvaliteter. «Når nye prosjekter bryter med områdenes etablerte skala, rytme og materialitet, svekkes både kulturmiljøets kvaliteter og byens identitet». Det foreslåtte	1. Tas delvis til følge. Etter begrenset høring er det arbeidet videre med å nedskalere fasaden mot Vinjes gate gjennom tilbaketrekking, materialeskifte og høydereduksjon av taketasjen. Det reviderte plangrepet har et mindre fotavtrykk enn de tidligere forslagene, og nybygget strekker seg ikke lenger nord enn tidligere vist. Nybyggets utforming er søkt tilpasset omkringliggende historiske bebyggelse både i uttrykk og volum, bla med at gesimshøyden for nybygget ikke overskrider gesimshøyden på Sydneshaugen skole, og at bygget ikke rager over skolens takhøyde. For nærmere dokumentasjon vises det til snitt og fotomontasjer i planmaterialet. 2. Tas til orientering. Siktlinjer er bevart, se snitt i planmaterialet. Planforslaget legger opp til å transformere en parkeringsplass til et uteareal med gode kvaliteter. Dette vil gi et bedre og mer familievennlig areal enn i dagens situasjon, selv om deler av eksisterende parkeringsplass erstattes av et bygg. Vi mener at byrommet tilføres kvaliteter og får en større visuell sammenheng. 3. Tas delvis til følge. Bergen kommunes forslag til arkitekturveileder vil bli et godt verktøy når det tidlig i 2026 er avklart hvordan veilederen skal følges opp og brukes i praksis. Premissene for god arkitektur foreligger imidlertid allerede i KPA2018 §8 Arkitektur og byform samt arkitekturstrategi, Arkitektur+, som er vedtatt av Bystyret. Planforslaget er utarbeidet i tråd med disse; det er tatt hensyn til stedstilpasset arkitektur og til eksisterende byrom og kulturhistoriske verdier. Det vises til planbeskrivelsens kapittel 5.2.2. der temaet arkitektur, byform og estetikk beskrives utfyllende.			

		HF-bygget oppleves som massivt og dominerende mot Sydneshaugen skole, og strider mot kravene til stedstilpasning og visuell harmoni i historiske bymiljøer. 4. Dårlig integrering i byrommet Veilederen presiserer at volum og fasadeanlegg skal harmonere med eksisterende mønehøyder og gateløp. Dagens tegninger bryter siktlinjer og gir en lukket, avvisende fasade mot Vinjes gate - i strid med veilederens krav om åpenhet og visuell sammenheng. 5. Kulturhistorisk sårbarhet Del 2 i veilederen fremhever viktigheten av tilpasning til kulturmiljø, særlig i områder med fredede bygg. Sydneshaugen skole er et fredet kulturminne med høy verneverdi. Nybygget presser seg inn i et sårbart byrom og risikerer å svekke verdigheten til det historiske anlegget. 6. Parkering og tilgjengelighet Bergen kommunes «Parkeringsvedtekter» krever at alle byggesaker skal ha en tydelig parkeringsplan som redegjør for antall plasser, lokalisering og bruk. Området har i dag utilstrekkelig lokal parkering, noe som potensielt rammer både besøkende og eldre beboere. Mange eldre i nærområdet er avhengige av bil - det finnes per i dag ingen bussforbindelse i gangavstand. Parkeringsnormene setter minimumskrav til bil- og HCplasser. Uten tilfredsstillende parkeringsløsning vil det nye bygget forverre belastningen på lokal parkeringsdekning.	4. Tas til orientering. Vi har økt åpenhet mot Vinjes gate i det endelige forslaget, balansert mot ønsket om å minske innsyn fra gate til undervisningssituasjoner og privatisering av plassen. Større åpenhet på første etasje vil skape trygghet på torg og passasjene. Siktlinjer blir bevart, se snitt i planmaterialet. Ved å transformere en parkeringsplass til et aktivt og attraktivt byrom med nabolagspark, og del av tilkomsten til universitetsområdet, mener vi det er en vesentlig forbedring fra dagens situasjon. Se for øvrig svar punkt 3 om forslag til arkitekturveileder. Endelig fasadeuttrykk vil bli fastsatt til rammesøknad. 5. Tas delvis til følge. Det har vært dialog med kulturhistoriske myndigheter gjennom hele prosessen. Kulturmiljøets sårbarhet og tåleevne har vært i fokus i utarbeidelsen av planforslaget. Arkitekturen til nybygget er tilpasset eksisterende bebyggelse for å ivareta kulturmiljøet. Det er gjort et nytt plangrep ved å bevare S-blokken, noe som bidrar til økt grad av bevaring av kulturmiljøet. Videre vil transformasjonen av parkeringsarealet gi et attraktivt byrom som bidrar positivt til områdets helhet og identitet. Se for øvrig svar punkt 3 om forslag til arkitekturveileder. 6. Tas ikke til følge. Parkeringskrav og -normer fastsettes av Bergen kommune og er et forhold som vurderes av plan- og bygningsmyndighetene. Planforslaget gjelder utbygging av universitetsformål, med andre krav enn for boligprosjekter og her har prosjektet forholdt seg til UiBs mål om at ansatte og studenter skal velge klimavennlige transportformer til og fra studie- og arbeidssted. Det vil fortsatt være mulighet for av- og påstigning og det vil være HC-plasser.			

		7. Alternative løsninger Vi foreslår at byggets vinkel trekkes inn i linje med skolens nordvegg for å bevare siktlinjer og åpenhet. Den trekantede bygningsdelen kan flyttes til vestsiden av S-bygget. Dette vil åpne for et større grøntområde, dempe byggets visuelle tyngde og bidra til økt trivsel for både studenter og beboere. Rivning av S-blokken bør også vurderes for å frigjøre plass til en mer enhetlig løsning. 8. Konklusjon Det er vanskelig å se hvordan prosjektet - slik det nå foreligger - kan forenes med byrådets mål om stedstilpasset og kvalitetsorientert arkitektur. Vi ber om en grundig revisjon av planene, med fokus på: Redusert volum og bedre tilpasning til eksisterende bebyggelse, bevaring av siktlinjer og byrom, ivaretakelse av kulturminner, og tilrettelegging for aldersvennlig samfunn med tilstrekkelig parkering.	7. Tas ikke til følge. Hensynet til kulturmiljø og eksisterende verneverdige strukturer har vært et sentralt tema i planarbeidet. S-blokken har stor kulturhistorisk verdi og etter merknader og innsigelse fra offentlige etater er det bestemt at S-blokken skal bevares. Dette vil ikke vurderes på nytt. UiB har allerede redusert utbyggingsarealet betydelig sammenlignet med tidligere forslag, og ytterligere reduksjon vurderes ikke som forenlig med målsettingen om samlokalisering. Gjennom planprosessen er det vurdert flere alternative utbyggingsløsninger. Nybyggets plassering, omfang og høyde i det foreliggende planforslaget, er resultat av en helhetlig avveiing der både funksjonelle behov, landskapstilpasning og kulturminnehensyn er vurdert samlet. 8. Tas til orientering.			
6	Martin Philip Shultz Dokkeveien 13 164/213 12.12.2025 Dokument nr. 171	1. Jeg stiller meg kritisk til forslaget om å omgjøre strekningen fra Dokkeveien 4 og nedover til en ren gang- og sykkelvei. Det er i dag ingen gjennomkjøring, og trafikkmengden er så liten at den ikke utgjør noen reell fare for myke trafikanter. Nabolaget har allerede mistet mange parkeringsplasser, og ytterligere fjerning vil gjøre området betydelig mindre attraktivt for barnefamilier som er avhengige av bil. Siden det ikke	1. Tas ikke til følge. Forslagsstiller har forståelse for naboenes merknader om begrensningene som planen gir for tilkomst med bil og parkering, men kommunen bekrefter at tiltaket er i tråd med kommunens vedtatte Sykkelstrategien 2020-2030.			

		foreligger sterke trafikale grunner for endringen, ber jeg om at dagens løsning med bilatkomst og parkering opprettholdes.				
7	Elise Aasebø og Pål Gunnar Vindenes Dokkeveien 17 164/216 12.12.2025 Dokument nr. 172	1. Vi ønsker å uttrykke tydelig motstand mot forslaget om å gjøre strekningen fra Dokkeveien 4 og nedover om til en ren gang- og sykkelvei. Området har allerede svært begrenset biltrafikk, ettersom det ikke er gjennomkjøring, og dagens trafikknivå utgjør derfor ingen reell risiko for gående eller syklende. 2. Det har blitt fjernet mange parkeringsplasser i nabolaget de siste årene, blant annet på Dokkeplassen og Sydneshaugen. Tilgang til noen parkeringsplasser er viktig for å bevare et attraktivt og praktisk nabolag for barnefamilier i byen. 3. Det er også nødvendig å bevare kjørbar tilgang i blindgaten hvor Dokkeveien 11-21 har inngang. Tilkomst må sikres både for vedlikeholdsarbeid og for utrykningskjøretøy. En ren gang- og sykkelløsning vil i praksis gjøre slik tilkomst vanskelig, ulovlig eller umulig, noe som ikke kan forsvares av hensyn til sikkerhet og drift. 4. Ettersom det ikke foreligger tungtveiende trafikale grunner for å endre dagens ordning, ber jeg om at biltilkomst og de eksisterende parkeringsplassene opprettholdes.	1. Tas ikke til følge. Forslagsstiller har forståelse for naboenes merknader om begrensningene som planen gir for tilkomst med bil og parkering, men kommunen bekrefter at tiltaket er i tråd med kommunens vedtatte Sykkelstrategien 2020-2030. 2. Tas ikke til følge. Parkeringskrav og -normer fastsettes av Bergen kommune og er et forhold som vurderes av plan- og bygningsmyndighetene. Planforslaget gjelder utbygging av universitetsformål, med andre krav enn for boligprosjekter og her har prosjektet forholdt seg til UiBs mål om at ansatte og studenter skal velge klimavennlige transportformer til og fra studie- og arbeidssted. Det vil fortsatt være mulighet for av- og påstigning og det vil være HC-plasser. 3. Tas til følge. Sykkelveg med fortau justeres et stykke sørover for å sike muligheten for å kjør inn på baksiden av husrekken i Dokkeveien 11-21. Tilsvarer punkt 1.1 under Plankart i endringsskjema. 4. Tas ikke til følge. Se svar til punkt 7.2.			

1	<u>Høringsinstanser:</u> Rådet for byforming og arkitektur (RBA) v/Åge Vallestad 11.12.2025 Dokument nr. 166	1. Det er svært positivt at innspillene fra Byantikvar og Byarkitekt om viktigheten av å bevare en åpen fysisk passasje gjennom anlegget er ivaretatt, og at S-blokken er nå foreslått bevart. 2. Den andre endringer som er foretatt er at nybygget er gitt en skrå takform. I hele planprosessen har man studert byggets fjernvirkning, og forslaget som lå ute til offentlig ettersyn hadde en flat takutforming, som forholdt seg til HF-bygget og hadde en høyde og et uttrykk som samsvarte med dette. RBA kan se at man nå ønsker å ta opp i seg takutformingen til de bakenforliggende byggene som blant annet er representert ved Sydnes skole. I planbeskrivelsen står det at nybyggets enkle volum speiler HF-byggets modernisme samtidig som formen med skråtak og hull i tett vegg legger seg mer opp til Sydenshaugen skole. Rådet ser at dette kan fungere, men slik som bygningsvolumet er illustrert fremstår nå hele bygningsvolumet som større og høyere både i nærvirkning og fjernvirkning. Siden både vegg- og takflate har samme materialitet og farge, og ikke har et tydelig skille, får dette bygget til å virke større og høyere. De mange vinduene i den skrå takflaten er også med på å oppløse denne. Rådets anbefaling er at takflaten utformes i en mørk farge i annet materiale enn veggen, og slik fremstår som et tydelig tak med skille i gesims. Da vil vindusåpningene i større grad gå i ett med takflaten, og hele anlegget vil fremstår som lavere og roligere både når det gjelder nærvirkning og fjernvirkning.	1. Tas til orientering. 2. Tas delvis til følge. Forslagsstiller ønsker å følge RBAs innspill om at takløsning bør justeres. Det er valgt å regulere et flatt tak med inntrukken taketasje ihht. merknad fra VLFK og byantikvaren. Taketasjen vi ha en materialitet som skiller seg fra hoveddelen av det nye bygget. Vi mener dette grepet redusere opplevelsen av høyden både i nær- og fjernvirkning. Løsningen er sikret i bestemmelsene.		X (1.2)	X (1.2)

		3. Det er positivt at parkeringsarealet fjernes fra uteareal mot vest, og at dette nå utformes som et positivt tilskudd til nabolaget. Imidlertid fremstår uteareal som noe unødvendig fragmentert. RBA anbefaler et roligere og mindre oppdelt uteareal, som er mer i trad med den den omliggende boligbebyggelsen. Rampen kan også med fordel mykes noe opp og fordels utover en større flate.	3. Tas til etterretning. Utforming av rampe og tilhørende løsninger slik de er vist i planmaterialet som følger planforslaget vil bli bearbeidet og vurdert nærmere i detaljprosjekteringen.			
		4. RBA stiller også spørsmål ved hvordan gangpassasjen som er vist på figur 5 smalner inn og stopper midt på bygget. Om dette er et element man ønsker å innføre, bør denne videreføres til passasjen under HF-bygget.	4. Tas til følge. Bygget er endret slik at gangpassasjen som går fra plassen o_TO1 langs nybygget mot trapp til Dokkeveien er overbygget i sin helhet.			X (1.4)
		5. Rådet stiller også et spørsmål om det valgte prinsippet for oppbygging av volumet i form av en bygningsdel i mur som ligger over en tilbaketrukket 1. etasje med stor grad av åpenhet og transparens er i tråd med logikken for et murbygg. Slik Rådet ser det, bidrar dette prinsippet til at bygget fremstår som større og tyngre enn det trenger. Illustrasjonen viser også at gangpassasjene i sin tur står på en base med en annen materialitet, som igjen svever over en glassfasade. Dette bidrar til at bygget ikke vokser opp av bakken som både HF- bygget og Sydnes skole gjør, men heller svever over terrenget på en ny base. Her kan man undersøke om fasaden heller burde føres ned i form av pilarer på utsiden av gangpassasjen, og at basen under også bør undersøkes utformet i	5. Tatt til følge. Skisseprosjektet er endret slik at fasaden på hoveddelen har en fast rytme med pilarer som mere naturlig står på bakken.			

		tegl med en utforming som er mer solid i sitt uttrykk.				
2	Byantikvaren v/Rigmor Huus 12.12.2025 Dokument nr. 170	1. Byantikvaren ser det som positivt at S-blokken bevares.	1. Tas til etterretning.			
		2. Byantikvaren foretrekker tilbaketrekning av tak på nybygget da det etter vår vurdering er bedre tilpasset S-blokkens og resten av HF-fakultetets modernistiske uttrykk.	2. Tas til følge. Forslagsstiller følger Byantikvarens innspill om tilbaketrekking av taketasjen. Det er valgt å regulere et flatt, inntrukket tak, et grep vi mener er i tråd med Byantikvarens vurdering om at dette er bedre tilpasset HF-byggets modernistiske uttrykk. Løsningen er sikret i bestemmelser og i formingsveilederen.		X (2.2)	X(2.2)
		3. Hensynssone over hele planområdet vil forenkle det videre arbeidet da det i forslaget som foreligger er noen få steder som ikke er omfattet av hensynssone. Forslag til bestemmelser både til H570 og til rammesøknad er vist under.	3. Tas delvis til følge. H570_1 utvides slik at det samsvarer med Riksantikvarens kulturmiljø *Bergen Nygårdshøyden* (LokalD75) innen planområdet, se også punkt 3.5. Forslag til bestemmelser og rammesøknad er svart ut under punkt 2.5.	X (2.3)		
		4. Formingsveileder må sjekkes opp mot relevante planbestemmelser, og vi anbefaler også at toppteksten endres der det er naturlig.	4. Tas til følge.			
		5. Når det gjelder H570 bevaring kulturmiljø ber vi om at denne omfatter hele planområdet da det ligger i bestemmelsesområde #4 og H570 bevaring kulturmiljø i KPA2018, i tillegg er planområdet omfattet av Kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse, K75 og K76. Dette vil ikke få betydning for de regulerte formålene slik det er vist i	5. Tas til følge, se også punkt 3. I bestemmelsene vises det til Riksantikvarens kulturmiljø av nasjonal verdi K75 og K76. Blir også supplert i planbeskrivelsen.		X (2.5)	

		planen nå. Slik det vises i kartet nå vil for eksempel en del av det planlagte nybygget være omfattet av H570 og en del av Vinjesgate som grenser til o_TO1 er omfattet av H570. Dette kan forenkles ved at H570 omfatter hele planområdet.				
		6. Det som i planforslaget er regulert til Park ved Fastings Minde er også en viktig del av kulturmiljøet i tilknytning til Fastings Minde som vist i forvaltningsplanen utarbeidet av UIB i 2018. Det er vanskelig å se i plankartet om denne delen er omfattet av H570 bevaring kulturmiljø eller H730.	6. Tas til følge. Selve bygget Fastings Minde er båndlagt sone H730 (fredet). Et areal rundt er i Riksantikvarens database Askeladden markert som ikke fredet hage (Askeladden ID108835-1). For å tydeliggjøre denne hagen i planen, er det valgt å fjerne H550 vern av natur og i stedet legge en bestemmelsessone #7 rundt Fastings Minde. Avgrensningen er satt i samråd med VLFK. Bestemmelseområdet er gitt en egen bestemmelse.	X (2.6)	X (2.6)	X(2.6)
		7. **Eksempel på bestemmelse for H570_1 som gjelder hele planområdet kan være:**	7.Tas delvis til følge. Det er gjort nødvendige justeringer av bestemmelsene for å sikre de øvrige kulturmiljøene i planområdet. Se utdypende svar under.			
		8. **4.1.1. Hensynssone H570_1 – Bevaring kulturmiljø** (a) Mindre endringer av fasade eller bærekonstruksjoner kan unntaksvis tillates dersom det ikke går på bekostning av byggets kulturminnefaglige- og estetiske verdier.	8(a)Tas delvis til følge. Innen H570_1 er alle bygg bortsett fra eksisterende HF-bygg underlagt båndlegging sone H730. For disse gjelder egne fredningsbestemmelser og en bestemmelse tilsvarende Byantikvarens forslag vil dermed kun gjelde HF-bygget (o_UN4). Det er derfor tilføyet en bestemmelse 4.1.2.d om at o_UN4 «kan vedlikeholdes, utbedres og moderniseres forutsatt at eksisterende byggs målestokk, hovedform, fasader, detaljering, farger og materialbruk videreføres eller tilbakeføres. Ved alle søknadspliktige tiltak skal hensynet til kulturmiljøet vektlegges. Arkitektoniske element som hjørner skal stå fri og bevares uten tiltak.» For H570_2 er det lagt		X(2.8.a)	

			inn en bestemmelse 4.1.3.d om at bygningene ikke tillates revet eller påbygget os skal beholde sitt særpreg og estiske kvaliteter i fasader, detaljer og hovedform.			
		(b) Ved vedlikehold, reparasjon eller annet arbeid på eksteriøret skal opprinnelige/eldre materialer og bygningselementer, som vinduer, dører, fasademateriale, taktekking m.m. bevares med sin opprinnelige plassering.	(b) Tas delvis til følge og er innarbeidet i bestemmelse 4.1.2.d., og 4.1.3.d se for øvrig punkt 8(a).		X(2.8.b)	
		(c) Utover vanlig vedlikehold må endringer omsøkes. Ved alle søknadspliktige tiltak skal hensynet til kulturmiljøet vektlegges.	(c) Tas delvis til følge. og er innarbeidet i bestemmelse 4.1.2.d., og 4.1.3.d se for øvrig punkt 8(a).		X(2.8.c)	
		(d) Bygg/områder omfattet av H730 skal også behandles etter Kulturminneloven.	(d) Tas ikke til følge, da vi mener dette sikres med båndleggingssone H730, se bestemmelsene 4.2.			
		(e) Tiltak som omhandler utomhuselement som ramper, møblering og hageanlegg skal ta hensyn til kulturmiljøverdiene i området.	(e) Tas til følge med bestemmelsene 4.1.1.c og 4.1.2.a.		X(2.8.e)	
		(f) Dersom bevaringsverdig bebyggelse må erstattes med nybygg på grunn av brann eller andre årsaker, tillates det oppført bebyggelse med samme plassering og dimensjoner i utstrekning og høyder som den eksisterende.	(f) Tas til følge med bestemmelse 4.1.1.b.		X(2.8.f)	
		(g) Bygg merket med sosikode 1210 (kulturminner som skal bevares) tillates ikke revet.	(g) Tas delvis til følge. En bestemmelse som viser til sosikode 1210 (som er lagt på alle bygg innen H50_1) vil være misvisende ettersom alle bygg innen H570_1 bortsett fra eksisterende HF-bygg er båndlagt sone H730, med egne fredningsbestemmelser. Det er i stedet valgt å gi flere bestemmelser som presiserer vern av HF-bygget under bestemmelsene 4.1.2.		X(2.8.g)	
		9. **3.1.3 Undervisning (felt UN1 – UN7)** (a) o_UN4 (S-blokka) Opprinnelige fasader skal bevares der det ikke skal tilbygges.	9.(a) Tas delvis til følge. Bestemmelsen 4.1.2.d. sikrer dette, med en noe annerledes ordlyd.		X(2.10.a)	
		(b) I tillegg ønsker vi å ha med en bestemmelse til søknad om rammetillatelse for nybygg, samt etablering av tak over atrium.	(b)Tas til følge, se svar under.			

		10. **Dokumentasjonskrav og særskilt underlag til byggesaksbehandlingen (§ 12-7 nr. 12) - til søknad om rammetillatelse:** (a) Sammenkoblinger med Sydneshaugen skole skal vises med minimum; materialpalett, detaljer og prinsippsnitt 1:50 til rammesøknad. (b) Det samme gjelder etablering av tak over atrium i HF-bygget.	10. (a) Tas til følge. Legges til som eget kulepunkt under 2.7.1 (b) Tas til følge. . Legges til som eget kulepunkt under 2.7.1		X(2.10.a) X(2.10.b)	
3	Vestland fylkeskommune v/Sigrid Næsheim Bjercke 18.12.2025 Dokument nr. 175	1. Vestland fylkeskommune er svært nøgde med at det no føreligg eit nytt planforslag som bevarer S-blokka som var tenkt riven. Vi vil gi ros til dei ansvarlege for at tilnærminga blei endra så langt uti prosjektet basert på våre innspel til KU. 2. Kulturmiljøfagleg vurdering Vi har i denne planprosessen vektlagt at kulturmiljøet må handsamast som ein heilskap som må belysast og ligge bak vurderingane for plangrepet, og at nye tiltak bør gjennomførast med respekt for kulturhistoriske bygningar, bygningsmiljø, gater og byrom. Sydneshaugen skule er også ein viktig del av bysilhuetten på Nygårdshøyden. Det freda bygget er karakteristisk med sitt taklandskap og fasade. Bygget trer i dag tydeleg fram ved sidan av det modernistiske HF-bygget, og kontrast i arkitektur og formspråk gjer at desse bygga opplevast som tydelege representantar frå ulike periodar. Dette vil vere viktig å vidareføre. Bygga har og ei særleg rolle som betydelege samfunnsinstitusjonar og innehar høge regionale og nasjonale kulturmiljøverdiar. Eit bygg som ligg framfor Sydneshaugen skule er ikkje ideelt med tanke på konsekvensane for	1. Tas til orientering. 2. Tas til orientering.			

		kulturmiljøet, og det er viktig å bøte på dette så langt som mogleg.				
		3. Formingsvegleiaren viser nybygget der øvste etasje er løyst med skråtak. Vi vurderer at formspråket har meir til felles med omkringliggande bustadhus, enn til universitetsbygga og at takforma vil konkurrere med det arkitektoniske utrykket på Sydneshaugen skule og dermed svekke opplevinga av denne. Sidan nybygget koplar seg på HF-bygget er det etter vårt syn meir naturleg at hovudform og takform i større grad samsvarar med HF-bygget. Nybygget kan ha sitt eige formspråk, men det arkitektoniske uttrykket bør i større grad ha fellestrekk med HF, særleg gjeld dette takforma. Dette av omsyn både til den freda Sydneshaugen skule, HF-bygget som har høg regional verdi og nasjonal interesse samt fjernverknaden av det samla kulturmiljøet på Nygårdshøyden. Nybygg bør ha flatt tak, med eventuelt ein tilbaketrukket etasje. Dette må vere eintydig og sikrast i føresegner og formingsvegleiaren.	3. Tas til følge. Takform er endret til en flat inntrukken taketasje og dette er sikret i bestemmelsen 3.1.3.j.og i formingsveilederen.		X(3.3)	
		4. Planforslaget legg til rette for at det kan etablerast glastak over atriet i HF-bygget. Vi har forståing for at ein ynskjer å utnytte dette arealet på ein betre måte enn i dag, men ein må legge vekt på at overgangen og koplinga mellom glasoverbygget og eksisterande fasadar blir utført på ein måte som er reversibel og ikkje for inngripande.	4.Tas delvis til følge. På reguleringsplannivå er utfordrende å planlegge for at tiltaket vil kunne bli fullstendig reversibelt, da dette først kan avklares i teknisk prosjektering. I reguleringsplanen søkes det imidlertid sikret med et prinsipp i formingsveilederen som sier at berørt fasade mot atrium skal, så vidt mulig, kunne tilbakeføres.			
		5. Arealet frå Fastings Minde langs sørsida av HF-bygget skal regulerast til park, og vi vil her be om at ein i tilhøyrande føresegner også sikrar eksisterande oppmuringar og hellelegging rundt bygget.	5. Tas til følge. Blir lagt inn som bestemmelse 4.1.2.e. under H570_1.		X(3.5)	

		6. Planforslaget har to gangbruer som koplar den freda Sydneshaugen skule til nybygget og S-blokka. Riksantikvaren ga dispensasjon til dette på prinsippnivå i 2019. Samanlikna med konseptet som vart godkjent i 2019, er begge påkoplingane endra. Den mot aust (#5) ligg på same stad, men er gjort mindre og ter seg no meir som ei utviding av den eksisterande gangbrua. Austveggen er trekt lenger mot vest, i samsvar med vilkår i dispensasjonsvedtaket frå 2019. Her er det ikkje samsvar mellom plankartet og resten av illustrasjonsmaterialet til planforslaget: i plankartet ligg byggjegrensa lenger mot aust (tilsvarande ein vindaugsakse i sørfløya på skulebygningen). Plankartet bør difor endrast, slik at det samsvarar med illustrasjonane.	6.Tas til følge. Plankartet er endret.	X(3.6)		
		7. Gangbrua ved sørvesthjørnet til skulen (#6) er redusert til ei gangbru berre i andre etasje, og ikkje i andre og tredje etasje, og flytta frå vest- til sørsida av hjørnet. Fylkeskommunen meiner at ein for begge gangbruene no har funne ei betre og meir omsynsfull løysing av samankoplinga. Det er òg ei viktig forbetring, samanlikna med planforslaget som var på høyring i 2022, at plankartet no har byggjegrenser som tydeleg viser kor gangbruene skal plasserast.	7. Tas til etterretning.			
		8. Merknader til føresegner Føresegner og omsynet til kulturmiljøet må detaljerast i større grad. Vestland fylkeskommune har følgjande merknader til føresegnene: (a)Omsynssone H730 er angitt rundt heile Universitetsbiblioteket, men i røynda er det berre	8. (a) Tas til følge. Plankartet endres/justeres slik at avgrensingen tilsvarer Askeladden ID175095-2 (fredet uteområde). Uteområdet nord for	X(3.8.a)	X(3.8.a)	

		parken/utomhusanlegget ved den austlege langsida, der hovudinngangen er og den nordlege kortsida som er forskriftsfreda. Bevaring av uteområda i sør og vest bør sikrast gjennom føresegn innunder H570_1 (b)Vi ser at føresegnene innunder omsynssonene H570_1 og H570_2 for kulturmiljø, kunne trengt noko meir presisering og detaljering. Også grøntanlegga bør ha føresegner som sikrar at alle tiltak skal ta omsyn til kulturhistoriske verdiar. (c)I føresegnene til omsynssone for kulturmiljø H570_1 og H570_2 må ein vise til at områda ligg innanfor to ulike kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse; K75 Nygårdshøyden og K76 Nygårdshøyden murbyen. Kommunen skal ivareta verdiane i desse områda mellom anna gjennom føringar gitt i arealplanar.	Universitetsbiblioteket sikres med en egen bestemmelse 4.1.2.c under H570_1. Uteområdene sør og vest sikres gjennom bestemmelsen 4.1.2.b. under H570_1. (b)Tas til følge, se svar til Byantikvarens merknader. (c) Tas til følge. I bestemmelsene 4.1.2.a. og 4.1.3.a, w Askeladdens KUL K75 og K76 sikret.		X(3.8.b) X(3.8.c)	

Endringsskjema: Oppsummering av endringer av planforslag

Plankart	Reguleringsbestemmelser	Planbeskrivelse
Private merknader	Private merknader	Private merknader
1.1. Sykkelveg med fortau trekkes sørover for å sikre mulighet for å kjøre inn til baksiden av husrekken i Dokkeveien 11-21		3.2. Virkning for Vinjes gate omtales i kap. 5.2 og 5.3
		4.7 Beskrivelse av arkitektur, byform og estetikk utdypes i ny tekst i kap. 5.2.2.
Høringsinstanser	Høringsinstanser	Høringsinstanser
	1.2.Nye bestemmelser 2.7.1 og 3.1.3.j er lagt inn for å sikre takløsning med flatt tak tilpasset de historiske verdiene i området.	1.2.Justert i kap. 5.2.1, 5.2.2 og 5.11.1
		1.4.Justert i kap.5.2.2.
	2.2.Nye bestemmelser 2.7.1 og 3.1.3.j er lagt inn for å sikre takløsning med flatt tak tilpasset de historiske verdiene i området.	2.2.Justert i kap. 2.3.1., 5.2.1, 5.2.2 og 5.11.1
2.3.Hensynssone H570_1 utvides.		
	2.5.Nye bestemmelser 4.1.2.a og 4.1.3.a er lagt inn med henvisning til kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse, K75 og K76.	
2.6.Det legges et bestemmelsesområde #7 rundt Fastings Minde.	2.6.Nytt bestemmelsesområde #7 sikrer hagen rundt Fastings Minde.	2.6.Justert i kap. 5.2.1
	2.8.a.Nye bestemmelser 4.1.2.d og 4.1.3.d er lagt inn iht. innspill fra BYANT.	
	2.8.b. Nye bestemmelser 4.1.2.d og 4.1.3.d er lagt inn iht. innspill fra BYANT.	
	2.8.c. Nye bestemmelser 4.1.2.d og 4.1.3.d er lagt inn iht. innspill fra BYANT.	
	2.8.e. Nye bestemmelser 4.1.1.c og 4.1.2.a. iht. innspill fra BYANT.	
	2.8.f. Ny bestemmelse 4.1.1.b. iht. innspill fra BYANT.	
	2.8.g. Ny bestemmelser 4.1.2. iht. innspill fra BYANT.	
	2.9.a. Ny bestemmelse 4.1.2.d iht. innspill fra BYANT.	
	2.10.a. Ny bestemmelse iht. innspill fra BYANT. Legges til som eget kulepunkt under 2.7.1.	
	2.10.b. Ny bestemmelse iht. innspill fra BYANT. Legges til som eget kulepunkt under 2.7.1.	
	3.3. Ny bestemmelse 3.1.3.j som regulerer flatt inntrukket tak iht. innspill fra VLFK.	
	3.5. Ny bestemmelse 4.1.2.e. under H570_1.	

3.6 #5 for gangbro mellom HF-bygget og Sydneshaugen skole er justert til å følge illustrasjonsplan.		
3.8.a.H730 reduseres rundt Universitetsbiblioteket.	3.8.a. Nye bestemmelser 4.1.2.b og 4.1.2.c. sikrer uteområdene rundt Universitetsbiblioteket iht. innspill fra VLFK.	
	3.8.b. Se tidligere punkter ang. reguleringsbestemmelser i endringsskjemaet.	
	3.8.c. Nye bestemmelser 4.1.2.a. og 4.1.3.a. med referanse til kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse, K75 og K76 er lagt inn.	
Annet	Annet	Annet
Hensynssone 550 Bevaring landskap fjernes.	4.1.3. Bevaring landskap (H550) fjernes. Bestemmelse 4.1.3.a er flyttet til o_PA2. Bestemmelse 4.1.3.b er flyttet til bestemmelsesområde #7.	Tatt ut avsnitt om kafe i første etasje i S-blokken i kap 5.7.5 og 5.13.2.
Universitetsformål (o_UN3) rundt Universitetsbiblioteket reduseres til å kun gjelde bygget.	Det er skilt mellom bestemmelser som gjelder H570 generelt og bestemmelser som gjelder H570_1 og H570_2.	
Formål o_UN7 for nybygget er justert til å inkludere byggets hjørne i sørvest.	Lagt til maksimalt tillatt BRA for #5 og #6 i 5.5.1 og 5.6.1.	
Hensynssone H570_2 utvides.	Bestemmelser gjeldende renovasjon endret: Ny best 2.7.11, fjernet 3.1.4.a og 5.1.8.2	
%BRA for UN6 er økt til 200%.		
%BRA for UN1 er økt til 96%.		
UN1 er endret plangrense. Den er trukket 2 meter inn ved Sydneshaugen skole og bygården i Vinjes gate, og følger byggegrensen til S-blokken. Byggegrensen er endret til å følge eiendomsgrensen i vest. Bestemmelsesgrensene er oppdatert til å følge byggegrense og formålsgrensen.		

Merknadskart

